

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

2-1-16/14

Београд
ЉЕ

Заштитник грађана
Заštitnik građana

дел.бр. 21282 датум 21.07.2014.

На основу члана 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС”, број 79/05 и 54/07), подносим Влади

ИНИЦИЈАТИВУ

да Народној скупштини предложи Закон о изменама и допунама Закона о закључивању и извршавању међународних уговора („Службени гласник РС”, број 32/13), којим ће постојеће одредбе чл. 3, 4, 5, 9, 11. и 13. усагласити са Уставом Републике Србије тако што ће уклонити рестриктивне одредбе о праву предлагања закона и омогућити и Заштитнику грађана и другим Уставом овлашћеним предлагачима закона да буду предлагачи закона о потврђивању међународних уговора у складу са Уставом утврђеним правом законодавне иницијативе (у случају Заштитника грађана - онда када је садржина тих уговора у Уставом утврђеној надлежности овог органа) и врше друге послове у вези са међународним уговорима.

Разлоги

Одредбом члана 107. став 2. Устава Републике Србије, утврђено је да Заштитник грађана и Народна банка Србије имају право предлагања закона из своје надлежности. Сходно одредбама члана 138. став 1. Устава и чл. 1. ст. 1. Закона о Заштитнику грађана (органски Закон) у надлежности Заштитника грађана је заштита права грађана и контрола рада органа јавне власти. Према члану 1. став 2. органског Закона о Заштитнику грађана овај орган се стара не само о заштити, већ и о унапређењу људских и мањинских слобода и права.

Бројним међународним уговорима успостављају се и прописују права грађана, те је јасан институционални интерес и дужност Заштитника грађана да у потпуности врши своје Уставом и Законом прописане надлежности у вези са тим уговорима.

Иако Устав прописује овлашћење Заштитника грађана да предлаже законе из своје надлежности без икаквих додатних ограничења (сем да су од значаја за заштиту права грађана и контролу рада органа власти), одредбама члана 13. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора Заштитнику грађана потпуно је ускраћено Уставом гарантовано право да предлаже законе о потврђивању међународних уговора које су надлежни органи већ потписали.

Сагласно одредби члана 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана, Заштитник грађана овлашћен је да Влади, односно Скупштини поднесе иницијативу за измену или допуну закона и других прописа и општих акта, ако сматра да до повреде права грађана долази због недостатка у прописима, као и да иницира доношење нових закона, других прописа и општих аката, када оцени да је то од значаја за остваривање и заштиту права грађана.

Међутим, одредбама чл. 3. и 4. став 1. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора Заштитнику грађана ускраћено је овлашћење да непосредно Влади упути иницијативу за покретање поступка за вођење преговора и закључивање међународних уговора.

Надаље, овај орган је овлашћен да у поступку припреме прописа даје мишљење Влади и Скупштини на предлоге закона ако се њима уређују питања која су од значаја за заштиту права грађана (члан 18. став 4. органског Закона). И ово овлашћење ускраћено је Заштитнику грађана у поступку припреме предлога основе за вођење преговора и закључивање међународних уговора, одредбом члана 5. став 3. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора.

Потребно је и изменама одредаба члана 9. Закона о закључивању и извршавању међународних уговора омогућити Заштитнику грађана да буде благовремено обавештен о току и исходу преговора за закључење међународних уговора.

Наведеним одредбама Закона о закључивању и извршавању међународних уговора крше се права и других предлагача из члана 107. став 1. Устава, којима Устав без ограничења, даје право предлагања закона. Према овој одредби Устава, право предлагања закона, других прописа и општих аката, поред Владе, имају и сваки народни посланик, скупштина аутономне покрајине или најмање 30.000 бирача.

Изменама Закона које се овде иницирају ни на који начин не дира се у Уставом утврђену и Законом о Влади прописану надлежност Владе, да утврђује и води политику Републике Србије.

За извршавање Закона чије доношење се овим актом иницира, нису потребна додатна средства у Буџету Републике Србије.

Закон чије доношење се иницира сагласан је са европским стандардима, јер је један од основних таквих стандарда поштовање принципа уставности и законитости, а овим се Законом тражи усклађивање са Уставом Републике Србије.

Сагласно члану 24. став 2. Закона о Заштитнику грађана, Стручна служба овог органа на располагању је службама Владе, да давањем савета и мишљења о питањима из своје надлежности, допринесе потпунијем и правилнијем остваривању циља ове иницијативе.

С поштовањем,

